

Ким ғамга мубтало бўлса...

06:10 / 09.12.2025 1270

«نُونُ لَإِيذٍ» ؕ وَعَدَ لَأَقَمَّ لَسَوِّهَ وَيَلَعُ هَلْ لَإِيصَّرِي بِنِّ لَإِنَعِ، ؕ نَعُ هَلْ لَإِيضَرِّ دَعَسُ نَعُ
هُنَّ إِفَ، نَي مَلَّاطَلَّان مِّنْ تَنُكَّي نِي كَنَاحُ بَسَّتَنَّا أَلَّإِ هَلْ لَإِي تُوخُّ لَإِنُطَبَّ يَفَ وَهَوَّ أَعَدَّ إِ
يَذِمُّ رَّتْ لَإِمُّ هَاوَرُ. هَلْ هَلْ لَإِي بَاجَ تَسَا أَلَّإِي طَقْرِي عَيْشَ يَفَ مَلَّسُمُّ لُجَّرَا هَبَّ عُدِّي مَلَّ

Саъд розияллаҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Зуннуннинг балиқ ичида туриб қилган дуоси «Лаа илааҳа иллаа анта, субҳанака, иннии кунту миназ-золимийн»дир. Қай бир мусулмон одам бирор нарса ҳақда ўша дуони қилса, албатта, Аллоҳ унга ижобат қилур», дедилар».

Иккисини Термизий ривоят қилган.

Ушбу дуо Қуръони Каримнинг «Анбиё» сурасида зикр қилинган.

Аллоҳ таоло мазкур сурада:

«Зуннунни (эсла). Ўшанда у ғазабланган ҳолда чиқиб кетган эди. Бас, у Бизни ўзига (ер юзини) тор этмас, деб гумон қилди. Зулматларда туриб «Сендан ўзга Илоҳ йўқ, Сен поксан! Албатта, мен золимлардан бўлдим», деб нидо қилди», деган (87-оят).

Зуннундан мурод Юнус алайҳиссаломдир. «Нун» балиқ, «Зуннун» эса балиқ эгаси дегани. Юнус алайҳиссаломни денгизда балиқ ютиб юборган, кейин қирғоққа келиб, Аллоҳнинг амри билан чиқариб ташлаган. Шунинг учун у зот алайҳиссалом Зуннун, яъни Балиқ эгаси деган лақабни олганлар. У зотнинг қиссалари «Соффаат» сурасида келади. Аммо бу сурада сўзнинг боришига мос равишда бу қисса қисқача баён қилинмоқда.

«Зуннунни (эсла). Ўшанда у ғазабланган ҳолда чиқиб кетган эди».

У киши қавмларига Аллоҳнинг амрини етказганларида, улар қабул қилмадилар. Юнус алайҳиссалом қавмларининг қилмишларидан ғазабланиб, юртларини ташлаб чиқиб кетдилар.

«Бас, у Бизни ўзига (ер юзини) тор этмас, деб гумон қилди».

Бу гумон қавмларининг саркашлигидан келиб чиққан эди. Юнус алайҳиссалом уларга «Сизлар Аллоҳнинг амрига бўйсунмасангиз, бошқа жой қуриб кетгани йўқ, Аллоҳнинг ери кенг, бошқа жойга бориб, даъват этсам, улар қабул қиладилар. Аллоҳ мен учун ер юзини тор этиб қўймайди», дегандай иш қилган эдилар.

Уламоларимизнинг айтишларича, аслида у зот бошқа Пайғамбарларга ўхшаб сабр қилишлари, Аллоҳнинг амрини кутишлари керак эди. Аммо бундай қилмадилар. Қавмларига зарда қилиб, юртларидан чиқиб кетдилар. Сўнгра Аллоҳ таоло у зотни балиққа юттириб, синовга учратди. Ана ўшанда

«Зулматларда туриб», яъни кеча зулмати, денгиз остидаги зулмат ва балиқ қорнидаги зулматда туриб, Аллоҳ таолога ёлвориб:

«Сендан ўзга Илоҳ йўқ, Сен поксан! Албатта, мен золимлардан бўлдим», деб нидо қилди».

Бу гап чин ихлос билан, Аллоҳнинг улуғ сифатларини эслаб, ўзининг айбдорлигини бўйнига олиб, нажот сўраб қилинган дуо эди.

«Бас, Биз унга ижобат қилдик. Унга ғамдан нажот бердик. Мўминларга шундай нажот берурмиз» (88-оят).

Яъни «Биз Юнуснинг дуосини қабул қилдик. Уни балиқ ичидан соғ-саломат чиқариб, ғамдан қутқардик. Мўминларни доимо шу тарзда қутқариб келганмиз».

Имом Абу Довуд ривоят қилган ҳадисда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ким ғамга мубтало бўлса, ушбу оятдаги «Лаа илааҳа илла анта, субҳанака инни кунту миназ-золимийн» дуосини ўқиса, кушойиш бўлишини айтганлар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 35-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2023 йил 2 августдаги 02-07/6202-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.